

Torsdagen den 12 mars

Dagens namn: Viktoria. Namnet kommer från latinet och betyder ”seger”. Idag firas grækarismessa på Färöarna. Då ska våren inledas och Strandskatan återkommer efter sin vintervistelse i varmare trakter. Strandskatan är Färöarnas nationalfågel.

Detta har hänt denna dag:

- [1088](#) – Sedan [Viktor III](#) har avlidit året innan väljs Odo av Lagery till påve och tar namnet [Urban II](#).
- [1610](#) – Under det [De la Gardieska fälttåget](#) lyckas en svensk här under fältmarskalken [Jakob De la Gardies](#) befäl inta den ryska huvudstaden Moskva och möts av jubel från stadens innevånare. Detta är en av mycket få gånger i världshistorien någon har lyckats med att inta staden, men redan i juni lämnar De la Gardie den, för att istället häva belägringen av Smolensk.
- [1868](#) – Sydafrikanska Lesotho, som sedan 1822 har varit separerat från den brittiska [Kapkolonin](#), blir ett brittiskt protektorat.^[2] 1884 blir det en brittisk koloni med namnet [Basutoland](#).
- [1891](#) – Sedan 1880-talet har några ungdomar på Djurgården i Stockholm tävlat i både vinter- och sommarsporter med hemmagjorda primitiva sportredskap, inspirerade av sportklubben [Norska Gardet](#), som finns förlagt i staden. För att få bättre ordning på djurgårdsungdomarnas tävlingar tar 22-åriga [John G. Jansson](#) och några av hans kamrater denna dag initiativ till att bilda [Djurgårdens Idrottsförening](#) (DIF), vilket sker på ett kafé på [Alberget 4A](#) (numera Djurgårdsvägen 124), bredvid Franska Vårdshuset. Till en början är klubben endast öppen för personer, som bor eller någon gång har bott på Djurgården, men från hösten 1892 tillåts även andra bli medlemmar. Idag (2015) är DIF den flersektionsförening i Storstockholm, som har flest SM-guld.
- [1921](#) – Turkiet antar sin nuvarande nationalsång *[İstiklâl Marşı](#)* (*Självständighetens marsch*), med text av [Mehmet Akif Ersoy](#) och musik av [Osman Zeki Üngör](#). Antagandet sker två och ett halvt år innan upplösningen av [Osmanska riket](#) och grundandet av den [turkiska republiken](#), både som motivation för de turkiska trupper, som kämpar för att upprätta republiken och att ha som nationalsång, när man väl har lyckats med detta.
- [1932](#) – Den svenske finansmannen och miljardären [Ivar Kreuger](#) begår självmord på sitt hotellrum i Paris, vilket blir inledningen på den så kallade [Kreugerkraschen](#). Sedan [börskraschen på Wall Street](#) två och ett halvt år tidigare har Kreuger försökt rädda [sitt världsomspännande finansimperium](#), men misslyckats eftersom flera av de företag och stater han har fordringar på inte kan betala sina skulder till honom, vilket leder till att han inte kan betala skulderna till sina fordringsägare. Efter hans död bryter företaget snabbt samman och går i konkurs.
- [1938](#) – Tidigt på morgonen marscherar trupper från [Nazityskland](#) över gränsen till Österrike, för att Tyskland ska annektera den österrikiska staten i vad som kallas [Anschluss](#) (anslutningen). Inmarschen sker dagen innan den österrikiske förbundskans-

lern [Kurt von Schuschnigg](#) har tänkt hålla en allmän folkomröstning om Österrikes anslutning till Tyskland, eftersom den tyske rikskanslern [Adolf Hitler](#) misstänker, att folkomröstningsresultatet kommer att bli ett *nej*. I april håller tyskarna en folkomröstning, där det österrikiska folket tillfrågas om de går med på anslutningen, i vilken 99,7 procent av deltagarna röstar *ja*.

- [1947](#) – Den amerikanske presidenten [Harry S. Truman](#) håller ett tal i kongressen, där han framlägger den så kallade [Trumandoktrinen](#). Denna går ut på att USA ska lämna ekonomiskt och militärt bistånd till Grekland och Turkiet, för att hjälpa dem att inte hamna inom den sovjetiska intressesfären. Eftersom doktrinen dock i grund och botten handlar om att USA ska bekämpa kommunismens spridning i världen ser vissa historiker den numera som inledningen på [kalla kriget](#).
- [1967](#) – General [Suharto](#), som genom kuppertade former har tagit makten i Indonesien 1965, avsätter officiellt presidenten [Sukarno](#) och tillträder själv posten som landets president. Suharto har blivit fråntagen all makt den 11 mars året innan, men har fått sitta kvar som marionettpresident fram till denna dag.
- [1968](#) – Ögruppen Mauritius i Indiska oceanen, som har varit brittisk koloni sedan 1810, blir självständigt och istället medlem av det [brittiska samväldet](#). Samma datum 1992 blir landet republik.
- [1976](#) – Sveriges kung [Carl XVI Gustaf](#) eklaterar sin förlovning med tyskan [Silvia Sommerlath](#), som han har träffat under sommar-OS i München fyra år tidigare. Under intervjun nämner kungen i ett sedermera känt citat att när de träffades ”var det något som sade, som man alltid säger, ’klick’ och sedan dess har det sagt klick mest hela tiden”. [Bröllopet](#) äger sedan rum den 19 juni samma år.
- [1979](#) – En teknik att överföra text och enklare grafik till tv-apparater, där tittaren själv kan bläddra mellan olika sidor, vilken benämns [text-tv](#), införs i [Sveriges Television](#). I början måste man ha en särskild text-tv-mottagare, för att kunna använda tekniken, men från och med 1980-talet byggs denna in som standard i alla nya tv-apparater.
- [1986](#) – De svenska socialdemokraternas vice partiledare [Ingvar Carlsson](#), som efter mordet på statsministern och ordinarie partiledaren [Olof Palme](#) den 28 februari har fungerat som tillförordnad på båda posterna, väljs denna dag till ordinarie partiledare och statsminister. Med undantag för tiden 1991–1994, då [Carl Bildt](#) är statsminister i [en borgerlig regering](#), kommer han att inneha båda posterna till i mars 1996, då han efterträds av [Göran Persson](#).
- [1992](#) – [Den värsta spårvagnsolyckan](#) i [Göteborgs spårvägs](#) historia inträffar, när en spårvagn på linje 7 råkar i sken och okontrollerat rullar från [Wavrinskys plats](#) till [Vasa-platsen](#) i Göteborg, där 13 väntande resenärer omkommer, när vagnen krossar dem.
- [1994](#) – Biskop [Barry Rogerson](#) viger 32 kvinnor till [engelska kyrkans](#) första [kvinnliga präster](#) i [katedralen i Bristol](#), två år efter att kyrkan har gett sin tillåtelse till vigning av kvinnliga präster. Eftersom kvinnorna vigs i bokstavsordning efter sina efternamn blir universitetskaplanen Angela Berners-Wilson den allra första.

- [2003](#) – Den serbiske premiärministern [Zoran Đinđić](#) blir skjuten av den kosovanske polisen [Zvezdan Jovanović](#), när han är på väg ut från den serbiska regeringsbyggnaden i Belgrad och avlider senare samma dag. Mordet, som tros vara en beställning från den serbiska maffian, inträffar bara några timmar innan Đinđić ska sammanträffa med den svenska utrikesministern [Anna Lindh](#), vilken själv [blir mördad](#) ett halvår senare.
- [2005](#) – [Károlos Papoúlias](#) efterträder [Konstantinos Stefanopoulos](#) som Greklands president, sedan han den 8 februari med stor majoritet har vunnit presidentvalet i parlamentet (där han har fått 279 av 300 röster)